

U Z A S A D N I E N I E

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa (zwana dalej „Prokuratorią Generalną”) rozpoczęła działalność dnia 15 marca 2006 r. W toku dotychczasowej działalności nowej instytucji wyszły na jaw pewne luki prawne w ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Doświadczenia nabyte w związku z dotychczasowym funkcjonowaniem Prokuraturii Generalnej uzasadniają wprowadzenie zmian, których celem jest zapewnienie lepszej skuteczności zastępstwa procesowego Skarbu Państwa i zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi.

Podstawowa zmiana proponowana w projekcie dotyczy rozszerzenia zakresu spraw, w których obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa będzie wykonywać Prokuratoria Generalna. Dotychczas Prokuratoria Generalna wykonuje – co do zasady – zastępstwo procesowe w sprawach o wartości przedmiotu sprawy przewyższającej 1 000 000 zł. Należy podkreślić, że granica 1 000 000 zł jest niedostosowana do rozwiązań przyjętych w Kodeksie postępowania cywilnego. Dlatego obecnie rozwiązanie takie budzi wątpliwości w praktyce sądowej. W wielu sprawach nie jest jasne, czy zastępstwo procesowe Skarbu Państwa powinno być wykonywane przez Prokuratorię Generalną czy też przez inny podmiot reprezentujący Skarb Państwa; szczególne problemy są związane ze zmianami wartości przedmiotu sporu (w tym w sytuacji, w której wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od wartości przedmiotu sporu w pierwszej instancji) oraz z różnymi rodzajami współuczestnictwa procesowego. W konsekwencji przepisy ustawy w obecnym brzmieniu w wielu przypadkach nie dają jednoznacznej odpowiedzi, czy w konkretnej sprawie zastępstwo procesowe Skarbu Państwa powinno być wykonywane przez Prokuratorię Generalną.

Ponadto ocena dotychczasowej działalności Prokuraturii Generalnej wskazuje na wysoką skuteczność tej instytucji w wykonywaniu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa. Zasadne byłoby zatem rozszerzenie kompetencji Prokuraturii Generalnej w tym zakresie.

W praktyce sądowej pojawiły się postulaty objęcia zakresem zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną szerszej grupy spraw z udziałem Skarbu Państwa, a także uzależnienia kompetencji Prokuraturii Generalnej od właściwości rzeczowej sądów powszechnych. Zmiana proponowana w projekcie stanowi realizację tych postulatów. Obowiązkowe zastępstwo procesowe Prokuraturii Generalnej będzie wykonywane we wszystkich sprawach z udziałem Skarbu Państwa, które będą rozpoznawane przez sądy

okręgowe w pierwszej instancji i będzie ono wykonywane do czasu zakończenia sprawy. Oznacza to, że Prokuratoria Generalna będzie wykonywać – co do zasady – zastępstwo procesowe w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 75 000 zł. Przyjęcie takiego rozwiązania nie tylko pozwoli rozszerzyć zakres zadań Prokuratorii Generalnej, ale także wyeliminuje występujące obecnie wątpliwości interpretacyjne związane ze zmianą wartości przedmiotu sprawy w toku postępowania czy też współuczestnictwem procesowym. Rozwiązanie zaproponowane w nowelizacji jest zatem łatwe do zastosowania w praktyce.

Wyjątek uczyniono dla postępowań w przedmiocie uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym i stwierdzenia zasiedzenia, które są rozpoznawane przez sądy rejonowe bez względu na wartość przedmiotu sprawy. Sprawy te mają jednak niezwykle istotne znaczenie dla Skarbu Państwa. Dlatego zachowano rozwiązanie dotychczasowe, zgodnie z którym Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo procesowe w tych sprawach – mimo że nie są one rozpoznawane w pierwszej instancji przez sądy okręgowe – jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa 1 000 000 zł.

Przechodząc do omówienia poszczególnych zmian, należy wskazać, co następuje.

Nadanie nowego brzmienia art. 2, a także ust. 1 – 3 w art. 15 ma charakter jedynie redakcyjny i jest podyktowane wyłącznie koniecznością zapewnienia jednolitości nazewnictwa „zastępstwo procesowe Skarbu Państwa” w obrębie całej ustawy, zgodnie z § 10 zasad techniki prawodawczej.

Zmiana proponowana w art. 4 ust. 1 pkt 5 ma na celu doprecyzowanie katalogu projektów aktów normatywnych, które mają być opiniowane przez Prokuratorię Generalną. W tym celu skorzystano z pojęcia „prawa lub interesy Skarbu Państwa”, które jest używane jednolicie na gruncie ustawy. Mając na uwadze, że ochrona praw i interesów Skarbu Państwa następuje nie tylko w przepisach prawa materialnego, ale przejawia się także w przepisach prawa procesowego, do opiniodawczych uprawnień Prokuratorii Generalnej dodano projekty aktów normatywnych regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi, jako że dotyczą one zasadniczej części działalności Prokuratorii Generalnej. Przyjęcie proponowanej zmiany umożliwi szerszy udział Prokuratorii Generalnej w procesie legislacyjnym, mimo jednoczesnego wyeliminowania uprawnienia do „inicjowania regulacji prawnych”, jako nieznajdującego literalnego odzwierciedlenia w Regulaminie pracy Rady Ministrów.

Uchylenie w art. 4 ust. 4 stanowi konsekwencję zmiany sposobu określenia właściwości Prokuratorii Generalnej – przez wprowadzenie kryterium właściwości rzeczowej sądu okręgowego. W takiej sytuacji wyłączenie zastępstwa procesowego Skarbu Państwa

w sprawach wymienionych w dotychczasowym art. 4 ust. 4 staje się zbędne, jako że wszystkie one są rozpoznawane przez sądy rejonowe. Po wprowadzeniu projektowanych zmian, sprawy wyłączone dotychczas przez art. 4 ust. 4 pozostaną zatem nadal poza zakresem właściwości Prokuraturii Generalnej.

Wymaga podkreślenia, że po uchyleniu w art. 4 ust. 4 Prokuratoria Generalna będzie wykonywać zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym we wszystkich sprawach (z wyjątkiem przypadku opisanego w projektowanym art. 8b ust. 5). Obecnie kwestia ta budzi wątpliwości i przyjmuje się raczej, że w sprawach wskazanych w dotychczasowym art. 4 ust. 4 nie zachodzi obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorie Generalną przed Sądem Najwyższym.

Zmiana art. 4 ust. 5 ma na celu wyeliminowanie wątpliwości dotyczących udziału Prokuraturii Generalnej w postępowaniu karnym. Różnice między procedurą karną a procedurą cywilną sprawiają, że nie sposób w obecnym stanie prawnym precyzyjnie i wyczerpująco określić zasady reprezentacji Skarbu Państwa przez Prokuratorie Generalną w postępowaniu karnym.

Nowelizacja art. 5, w części odnoszącej się do projektowanego ust. 1 i 2 tego artykułu, ma charakter stricte legislacyjny; wprowadza definicję używanego w dalszej części ustawy pojęcia „podmiot reprezentujący Skarb Państwa”.

Dodanie w art. 5 ust. 3 ma zapewnić dostęp Prokuraturii Generalnej do tajemnic prawnie chronionych, niezbędnych do wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa. Projektowane brzmienie art. 5 ust. 3 jednoznacznie przesądza, że Prokuratoria Generalna może otrzymywać informacje i dokumenty, stanowiące tajemnicę prawnie chronioną, tylko i wyłącznie wtedy, gdy wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa na rzecz konkretnie oznaczonego *stationes fisci*, a ponadto, gdy te informacje i dokumenty są bezpośrednio związane z konkretną sprawą, w której wykonuje zastępstwo procesowe, i są niezbędne do wykonywania tego zastępstwa. Projektowany jednocześnie przepis art. 4 ust. 5 pkt 1 wyraźnie wskazuje, że Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa nie wykonuje zastępstwa procesowego państwowych osób prawnych. Tym samym nie jest możliwe korzystanie przez Prokuratorie Generalną Skarbu Państwa z informacji i dokumentów, zawierających tajemnicę bankową, choćby dlatego, że nie będzie nigdy zastępowała Narodowego Banku Polskiego i innych banków państwowych, które wszystkie posiadają osobowość prawną.

W chwili obecnej nie jest możliwe sformułowanie wyczerpującego i zamkniętego katalogu informacji prawnie chronionych, do których dostęp byłby niezbędny do

wykonywania zastępstwa procesowego przez Prokuratorię Generalną. Dotychczasowe doświadczenia odnoszą się w zasadzie do tajemnicy skarbowej i tajemnicy medycznej, ale nie można wykluczyć, że w dalszych sprawach krąg tajemnic prawnie chronionych ulegnie poszerzeniu. Dlatego też przyjęcie stosowanej w praktyce formuły *lex specialis* skutecznie zapewnia możliwość wykonywania przez Prokuratorię Generalną jej ustawowego zadania – zastępstwa procesowego Skarbu Państwa.

Nie można też zapominać, że zgodnie z obowiązującym art. 13 ust. 1 ustawy o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa podmiot reprezentujący Skarb Państwa jest obowiązany przekazać Prokuratorii Generalnej wszelkie informacje i dokumenty niezbędne do wykonywania przez nią zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, w tym informacje i dokumenty zawierające tajemnicę prawnie chronioną. Musi zatem istnieć w ustawie przepis, który zezwoli Prokuratorii Generalnej na wejście w posiadanie takich informacji i dokumentów.

Uchylenie art. 6 wynika z faktu, iż zastępstwo procesowe wykonywane przez Prokuratorię Generalną będzie uzależnione od właściwości rzeczowej sądu, a nie od rodzaju sprawy. W konsekwencji art. 6 staje się zbędny.

Zmiana art. 7 ustawy ma na celu usunięcie wątpliwości co do charakteru udziału Prokuratorii Generalnej w postępowaniu przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych. W dodanym w art. 7 ust. 2 została przewidziana możliwość przejęcia zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej przez Prokuratorię Generalną na wniosek organu władzy publicznej, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Zachowanie dotychczasowego brzmienia w ust. 1 wraz z nowym ust. 2 pozwoli zatem jednoznacznie określić, w których postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, w których zaś jedynie doradza podmiotowi reprezentującemu Rzeczpospolitą Polską. Obecnie kwestia ta stanowi źródło poważnych wątpliwości.

Ponadto zmiana art. 7, w części obejmującej dodanie ust. 3 – 5, zmierza do sprecyzowania przypadków, w których Prokuratoria Generalna fakultatywnie, a w których obligatoryjnie wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych. W projektowanym przepisie art. 7 ust. 3 generalna reguła (sformułowana w ust. 2 tego artykułu) fakultatywnego wykonywania przez Prokuratorię Generalną zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, uzależnionego od jej arbitralnego stanowiska, doznaje

ograniczenia przez wykluczenie możliwości odmowy wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy wykonywanie tego zastępstwa polecił Prezes Rady Ministrów lub minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Rozstrzygnięcie przyjęte w zdaniu pierwszym art. 7 ust. 3 umożliwia każdemu organowi władzy publicznej, w tym każdemu ministrowi, w każdym przypadku i w każdym czasie, bez uprzedniego składania wniosku do Prokuraturii Generalnej i bez uprzedniego wszczynania procedur zamówień publicznych w przedmiocie reprezentacji procesowej, wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa z inicjatywą wydania Prokuraturii Generalnej polecenia wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w konkretnej sprawie. Jest pewne, że inicjatywa taka nie pozostanie bez pozytywnej reakcji odpowiednio Prezesa Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, o ile będzie tego wymagała konieczność ochrony praw lub interesów Skarbu Państwa.

Ponadto, w celu zapewnienia skutecznej ochrony pozycji procesowych organów władzy publicznej, które nie skorzystały z możliwości wyprzedzającego uzyskania polecenia Prezesa Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej przez Prokuratorię Generalną, lecz najpierw wystąpiły bezpośrednio do Prokuraturii Generalnej o przejęcie tego zastępstwa i spotkały się z odmową, projektowany przepis art. 7 ust. 3 w zdaniu drugim stwarza zarazem możliwość uzyskania takiego polecenia ex post, nawet w razie wcześniejszej odmowy Prokuraturii Generalnej.

Zachowanie prawa wydania polecenia służbowego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wynika ze struktury organizacyjnej i hierarchii służbowej administracji rządowej, w tym zwłaszcza z nadzoru sprawowanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa nad Prokuratorią Generalną, a zarazem umożliwia innym ministrom uzyskanie szybkiej decyzji (czego mogą wymagać terminy proceduralne) co do przejęcia przez Prokuratorię Generalną zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych.

Podstawowe znaczenie posiada zmiana art. 8 ustawy. Realizuje ona postulat objęcia zakresem zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną szerszej grupy spraw z udziałem Skarbu Państwa, a także uzależnienia zadań Prokuraturii Generalnej od właściwości rzeczowej sądów powszechnych.

Zgodnie z projektowaną zmianą zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną będzie obowiązkowe do zakończenia sprawy:

- 1) w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy;
- 2) w sprawach:

- a) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
  - b) o stwierdzenie zasiedzenia
- jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1 000 000 zł;
- 2) w sprawach rozpoznawanych przez sądy polubowne, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone.

Skutkiem powyższej zmiany będzie pewne zwiększenie liczby spraw, w których Prokuratoria Generalna będzie wykonywać zastępstwo procesowe Skarbu Państwa. Według informacji otrzymanej od Ministra Sprawiedliwości – sporządzonej na podstawie danych przygotowanych przez sądy okręgowe – w 2007 r. zostało wszczętych ok. 1.500 spraw z udziałem Skarbu Państwa, w których Prokuratoria Generalna dotychczas nie zastępowała Skarbu Państwa, a miałyby pełnić taką funkcję po zmianach dokonanych na mocy projektowanej nowelizacji (w podanej liczbie spraw nie uwzględniono postępowań, w których dokonano zwrotu pozwu, gdyż w takiej sytuacji potrzeba wykonywania czynności zastępstwa procesowego – co do zasady – nie występuje). Przedmiotem tych spraw są przede wszystkim roszczenia odszkodowawcze osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (515) oraz roszczenia odszkodowawcze związane z działalnością sądów powszechnych, sądów administracyjnych i prokuratury (464).

Jednocześnie projektowana nowelizacja rozstrzyga wątpliwości co do zakresu kompetencji Prokuratorii Generalnej w sprawach dotyczących bezprawia lub zaniechania legislacyjnego. Nowelizacja przewiduje, że Prokuratoria Generalna będzie wykonywać zastępstwo procesowe we wszystkich sprawach dotyczących bezprawia lub zaniechania legislacyjnego – niezależnie od tego, czy wynikają one z wydania lub niewydania ustawy czy też aktu podstawowego – które należą do właściwości rzeczowej sądów okręgowych.

Wprowadzenie w art. 8 ust. 2 ma służyć utrwaleniu kompetencji Prokuratorii Generalnej mimo obniżenia się w toku postępowania wartości przedmiotu sprawy. Przepis art. 8 ust. 2 dotyczy jedynie spraw, w których właściwość Prokuratorii Generalnej będzie wyznaczana w oparciu o wartość przedmiotu sprawy. W pozostałych sprawach analogiczny efekt będzie osiągnięty przez utrwalenie właściwości sądu na podstawie art. 15 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego.

Dodanie art. 8a ma na celu uporządkowanie przepisów dotyczących przejmowania przez Prokuratorie Generalną zastępstwa procesowego w sprawach, które nie należą do jej zadań ustawowych. Obecnie kwestia ta jest uregulowana w art. 6 (uchylanym), art. 8 (zmienianym) i art. 9 (uchylanym). Przepisy te są niespójne i rodzą wątpliwości

interpretacyjne. Dodanie art. 8a wprowadzi jednolitą zasadę, że Prokuratoria Generalna – zarówno na wniosek, jak i z urzędu – będzie mogła przejąć zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w każdej sprawie, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa.

Wymaga podkreślenia, że nowy art. 8a ust. 3 wprowadza zasadę, że Prokuratoria Generalna o przejęciu zastępstwa procesowego zawiadamia jedynie sąd, dołączając odpisy zawiadomienia dla innych stron lub uczestników postępowania. Obecnie obowiązuje wadliwa regulacja, zgodnie z którą strony (uczestnicy) postępowania o przejęciu zastępstwa procesowego przez Prokuratorię Generalną są zawiadamiane dwukrotnie – raz bezpośrednio, drugi raz za pośrednictwem sądu. Po przyjęciu projektowanej nowelizacji zawiadomienie to będzie odbywać się jedynie za pośrednictwem sądu.

Projektowany art. 8b ma na celu uelastycznienie wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa. Jeżeli wpływ nowych spraw do Prokuratorii Generalnej po wejściu w życie zakładanej nowelizacji utrzyma się na poziomie z 2007 r., nie będzie potrzeby zatrudnienia dodatkowych radców Prokuratorii Generalnej do wykonywania zastępstwa procesowego przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Natomiast w przypadku nieprzewidzianego przyrostu liczby nowych spraw, w szczególności jednorodnych, projektowany przepis pozwoli na podjęcie decyzji, czy należy zwiększyć zatrudnienie radców Prokuratorii Generalnej czy też można przekazać *stationes fisci* prowadzenie poszczególnych spraw lub ich grup przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Ze spraw, jakie będą mogły być przekazane do prowadzenia podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa, wyłączono sprawy, w których występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. W tym względzie kierowano się specyfiką, a przede wszystkim trudnością i precedensowym charakterem tych spraw, znajdującym odzwierciedlenie również w art. 18, art. 390, art. 398⁹, art. 398¹¹ i art. 398¹⁷ Kodeksu postępowania cywilnego oraz art. 59 – 62 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052, z późn. zm.).

Konsekwencją regulacji zamieszczonej w projektowanym art. 8b jest jednoczesna zmiana art. 4 ust. 1 pkt 1, polegająca na dodaniu zastrzeżenia, że wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym nie jest wykonywane przez Prokuratorię Generalną właśnie wtedy, gdy podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa Prokuratoria Generalna przekazała do prowadzenia sprawy, w których wykonywanie zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe.

Uchylenie art. 9 (podobnie jak art. 6) jest następstwem zmiany art. 4 oraz dodania art. 8a, regulującego w sposób jednolity kwestię przejmowania zastępstwa procesowego przez Prokuratorię Generalną.

Zmiany wprowadzone w art. 11 ustawy (dodanie ust. 3 i 4, gdyż ust. 1 i 2 są powtórzeniem dotychczasowego brzmienia tych przepisów) są związane z nowelizacją art. 43 w zakresie dodania w tym przepisie ust. 1a i 1b. Zmiana art. 43 w tej części ma zaś na celu przyznanie radcom Prokuraturii Generalnej prawa do co najmniej 65 % kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych Skarbowi Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, w których czynności zastępstwa procesowego były wykonywane przez radców Prokuraturii Generalnej, przy czym wysokość i termin wypłaty tych kosztów określi umowa cywilnoprawna zawarta między Prokuratorią Generalną a radcą Prokuraturii Generalnej prowadzącym sprawę. Należy podkreślić, że przepis dotyczy jedynie kosztów faktycznie ściągniętych od strony przeciwnej. Nie powoduje to zatem obciążenia budżetu państwa. W aktualnym stanie prawnym mamy do czynienia z niczym nieuzasadnioną nierównością statusu prawnego osób wykonujących zastępstwo procesowe Skarbu Państwa. W drobniejszych sprawach, które nie są prowadzone przez Prokuratorię Generalną, koszty zastępstwa procesowego są wypłacane radcom prawnym zatrudnionym w państwowych jednostkach organizacyjnych Skarbu Państwa. Radcowie Prokuraturii Generalnej, prowadzący większe i trudniejsze sprawy, są zaś pozbawieni prawa do kosztów zastępstwa procesowego. Jest więc zasadne przyznanie tego prawa radcom Prokuraturii Generalnej. Należy podkreślić, że możliwość wypłacenia radcom Prokuraturii Generalnej wygranych przez nich i ściągniętych od drugiej strony kosztów zastępstwa procesowego będzie miała niewątpliwy efekt motywacyjny. Samo zaś dodanie w art. 11 ust. 3 i 4 pozwoli Prokuraturii Generalnej na egzekwowanie zasądzonych od drugiej strony kosztów zastępstwa procesowego.

Należy zauważyć, że koszty zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa z tytułu zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną, według szacunków z 2007 r., oscylują na poziomie około 500 tys. zł, a także, iż kwota ta, z uwagi na obowiązujące zasady ustalania kosztów zastępstwa procesowego (określone w art. 99 Kodeksu postępowania cywilnego i rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348, z późn. zm.), nie jest znacząca i jest każdorazowo uzależniona od liczby i rodzaju prawomocnie zakończonych spraw. Podkreślić trzeba także, że koszty te będą przysługiwać

radcy Prokuraturii Generalnej prowadzącemu sprawę tylko i wyłącznie wtedy, gdy rzeczywiście zostaną one ściągnięte od strony przeciwnej.

Należy podkreślić, że w stosunku do dodatkowego wynagrodzenia radców Prokuraturii Generalnej przyjęto rozwiązania tożsame z występującymi w art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.), przy czym występujące w art. 22⁴ ust. 2 ustawy o radcach prawnych pojęcie „kosztów zastępstwa sądowego” zostało zastąpione pojęciem „kosztów zastępstwa procesowego”. Dokonanie takiej korekty jest spowodowane przede wszystkim tym, że pojęcie „kosztów zastępstwa sądowego” ani też samo „zastępstwo sądowe” nie jest legalnie zdefiniowane w obowiązujących ustawach, zaś w ustawie o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa jednolicie i wyłącznie używa się pojęcia „zastępstwo procesowe” (w szczególności pojęcia takiego używa projektowany art. 11, stanowiący materialny warunek dopuszczalności zastosowania art. 43 ust. 1a). Ponadto „koszty zastępstwa procesowego” wykonywanego przez Prokuraturę Generalną odnoszą się nie tylko do wyłącznego zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym oraz zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi, wojskowymi i polubownymi, ale również do zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych. Powoduje to, że aparat pojęciowy właściwy ustawom dotyczącym postępowania przed polskimi organami wymiaru sprawiedliwości nie może być wprost odnoszony do sądownictwa międzynarodowego.

W ujęciu semantycznym pojęcie „kosztów zastępstwa procesowego” jest ponadto pojęciem o węższym zakresie niż pojęcie „kosztów zastępstwa sądowego”. Koszty zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuraturę Generalną – zgodnie z art. 99 Kodeksu postępowania cywilnego – obejmują wyłącznie wynagrodzenie należne według przepisów o wynagrodzeniu adwokata, gdy tymczasem „koszty zastępstwa sądowego”, o których mowa w art. 22⁴ ust. 2 ustawy o radcach prawnych, rozciągają się na wszystkie czynności radcy prawnego określone w art. 91 Kodeksu postępowania cywilnego, a także obejmują wydatki radcy prawnego, wskazane w art. 98 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego.

W tych warunkach zastosowanie literalnego powtórzenia sformułowań występujących w art. 22⁴ ust. 2 ustawy o radcach prawnych nie jest możliwe i nie jest adekwatne do statusu procesowego Prokuraturii Generalnej.

Nadanie nowego brzmienia art. 12 ust. 2 ma na celu doprecyzowanie przesłanek podjęcia czynności przed Sądem Najwyższym w przypadku wyłącznego zastępstwa procesowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, przez zastąpienie sformułowania

„zasadność podjęcia czynności” sformułowaniem o szerszym zakresie – „potrzebą podjęcia czynności”.

Dodanie w art. 14 przepisu ust. 5 jest podyktowane potrzebą wypełnienia istniejącej luki prawnej, przez uregulowanie sytuacji, w której wobec niemożności ustalenia podmiotu reprezentującego Skarb Państwa w określonej sprawie, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa – zgodnie z zachowywanym w mocy art. 14 ust. 3 – powinien złożyć do Prokuraturii Generalnej wnioski w przedmiocie czynności procesowych w sprawie, lecz zaniechał on dokonania takich czynności. Projektowany przepis przyjmuje, że w takich przypadkach Prokuratoria Generalna podejmuje czynności według swojego uznania, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Zmiana art. 22 ust. 4 stanowi legislacyjną konsekwencję zmian w art. 8.

Dodanie art. 23a usunie występujące niekiedy w praktyce wątpliwości w zakresie doręczania Skarbowi Państwa pism i orzeczeń w świetle art. 133 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z projektowanym art. 23a w sprawach, w których zastępstwo procesowe wykonuje Prokuratoria Generalna, doręczeń Skarbowi Państwa będzie dokonywać się do Głównego Urzędu Prokuraturii Generalnej albo do właściwego oddziału Prokuraturii Generalnej, nie zaś do organu państwowej jednostki organizacyjnej reprezentującej Skarb Państwa.

Zmiana zawartego w art. 25 ust. 4 ustawy upoważnienia do wydania rozporządzenia jest konsekwencją ustalenia nowego brzmienia art. 7 ustawy, z którego ust. 2 wynika, iż Prokuratoria Generalna, na wniosek organu władzy publicznej, może przejąć zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Z tego powodu konieczne stało się doprecyzowanie w rozporządzeniu trybu współdziałania Prokuraturii Generalnej z organami władzy publicznej przy wykonywaniu zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej. Uzupełniono również zawarte w art. 25 ust. 4 upoważnienie do wydania rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów o zakres i tryb współdziałania Prokuraturii Generalnej z podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa przy wydawaniu opinii prawnych, co zapewni właściwe współdziałanie Prokuraturii Generalnej z państwowymi jednostkami organizacyjnymi, które wystąpiły o wydanie opinii prawnej na podstawie art. 10 ustawy.

Proponowana zmiana art. 43 ust. 2 ustawy ma umożliwić rzeczywiste powiązanie wysokości wynagrodzeń radców Prokuraturii Generalnej z wynagrodzeniami sędziów sądów powszechnych. Takie były bowiem pierwotne założenia ustawy o Prokuraturii Generalnej

Skarbu Państwa. Nie wzięto jednak pod uwagę, że w przypadku wynagrodzeń sędziów występują tzw. stawki awansowe. Tymczasem w aktualnym stanie prawnym wynagrodzenie radców Prokuraturii Generalnej jest powiązane z wynagrodzeniami sędziów jedynie w pierwszej stawce awansowej.

Proponowana nowelizacja opiera się na założeniu, że wysokość wynagrodzeń radców Prokuraturii Generalnej nie może przewyższać wynagrodzeń sędziów; może natomiast być od nich niższa. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2008 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia zasadniczego i stawek dodatku funkcyjnego dla radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 73, poz. 428) wysokość wynagrodzeń radców Prokuraturii Generalnej mieści się w granicach od 70 do 130 % wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej, zaś starszego radcy – od 70 do 130 % wynagrodzenia sędziego sądu apelacyjnego w pierwszej stawce awansowej. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, iż – w przeciwieństwie do sędziów – wynagrodzenia radców Prokuraturii Generalnej są obciążone składkami na ubezpieczenie społeczne.

Należy wskazać, że obecne wynagrodzenia radców Prokuraturii Generalnej nie są znacząco wyższe niż wynagrodzenia radców prawnych zatrudnionych w niektórych państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych. Jednocześnie ogólnie oceniane warunki zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej są znacznie bardziej restrykcyjne niż warunki zatrudnienia w tych jednostkach. Zgodnie z art. 38 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa radca Prokuraturii Generalnej nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku naukowym, naukowo-dydaktycznym lub dydaktycznym. Zatrudnienie w Prokuraturii Generalnej wiąże się w przypadku radcy prawnego z koniecznością zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, zaś w przypadku adwokata – z koniecznością skreślenia z listy adwokatów. Takimi ograniczeniami nie są objęci radcowie prawni zatrudnieni w państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych. Ograniczenia radców Prokuraturii Generalnej w zakresie dodatkowego zatrudnienia są porównywalne z przepisami dotyczącymi sędziów lub prokuratorów.

W przeciwieństwie do radców prawnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych radcowie Prokuraturii Generalnej nie mogą podejmować dodatkowego zatrudnienia na stanowisku radcy prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, a także korzystać z tzw.

radcowskiego wymiaru czasu pracy, zgodnie z którym radca prawny musi przebywać w siedzibie jednostki organizacyjnej jedynie przez 2/5 tygodniowego wymiaru czasu pracy.

Tymczasem Prokuratoria Generalna prowadzi najważniejsze dla Skarbu Państwa sprawy. Od początku swojej działalności – czyli od dnia 15 marca 2006 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. – Prokuratoria Generalna prowadziła 3.824 sprawy (w szczególności spraw sądowych 2.930, opinii prawnych 170, opinii legislacyjnych 506). Spośród tych spraw 1.511 zostało wszczętych w 2006 r., zaś 2.313 spraw zostało wszczętych w 2007 r. Łączna wartość przedmiotu sporu w sprawach sądowych prowadzonych przez Prokuratorię Generalną wynosi ok. 19,4 mld zł, 175 mln USD i 115,9 mln euro (w tym w sprawach wszczętych w 2007 r.: 12,1 mld zł, 19,3 mln USD, 113,6 mln euro). Istotne znaczenie wśród spraw prowadzonych przez Prokuratorię Generalną mają sprawy toczące się przed Sądem Najwyższym (734), sprawy arbitrażowe (16) oraz sprawy przed sądami międzynarodowymi (38).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że radcowie Prokuratorii Generalnej prowadzą sprawy przed sądami polubownymi także w sytuacji, gdy postępowanie jest prowadzone w języku obcym. Dotychczas reprezentacja Skarbu Państwa w takich sprawach była powierzana zewnętrznym kancelariom prawniczym, co oznaczało konieczność wypłacania im wynagrodzeń w wysokości kilkuset euro za godzinę pracy zatrudnionych w nich prawników.

Na uwagę zasługuje również skuteczność Prokuratorii Generalnej w wykonywaniu powierzonych jej zadań. Do końca 2007 r. Prokuratoria Generalna uzyskała korzystne rozstrzygnięcie dla Skarbu Państwa w 586 sprawach. Niekorzystne dla Skarbu Państwa orzeczenie zostało wydane w 50 sprawach. W inny sposób (np. przez połączenie spraw przez sąd, zawezwanie do próby ugodowej, odpowiedź na pytanie prawne przez Sąd Najwyższy) zakończonych zostało 410 spraw. Ogółem do końca 2007 r. Prokuratoria Generalna zakończyła 1.046 spraw.

W prowadzonych przez Prokuratorię Generalną sprawach, w których uzyskała ona korzystne dla Skarbu Państwa rozstrzygnięcia, zostały prawomocnie oddalone roszczenia wobec Skarbu Państwa o wartości ok. 2,2 mld zł. W sprawach zakończonych niekorzystnym rozstrzygnięciem uwzględniono roszczenia wobec Skarbu Państwa o łącznej wartości ok. 33 mln zł. Zatem skuteczność Prokuratorii Generalnej w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa wynosi ponad 98 %.

Ponadto w sprawach prowadzonych przez Prokuratorię Generalną zasądzone prawomocnie na rzecz Skarbu Państwa roszczenia o wartości ok. 23 mln zł, zaś oddalono roszczenia Skarbu Państwa o wartości ok. 280 tys. zł.

Jednakże utrzymanie dotychczasowych warunków zatrudnienia radców Prokuraturii Generalnej może spowodować odpływ najlepszych radców, ponieważ wynagrodzenia w kancelariach prawniczych i podmiotach prywatnych są zdecydowanie wyższe. Bardziej atrakcyjne – biorąc pod uwagę wymiar czasu pracy, możliwość dodatkowego zarobkowania oraz udział w kosztach zastępstwa procesowego – są także warunki zatrudnienia w niektórych państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych.

Dokonywana korekta górnego progu wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej nie spowoduje automatycznej podwyżki ich wynagrodzeń. Wysokość wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej nadal pozostanie w konstrukcji „widełkowej”, a o ich rzeczywistym wymiarze nadal będzie decydować Prezes Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w ramach środków przyznanych na wynagrodzenia w ustawie budżetowej. Ponadto należy zauważyć, że wynagrodzenia zasadnicze radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej nie są objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń i związaną z nim waloryzacją, co powoduje, że ewentualne zmiany kwot bazowych i średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń nie będą miały bezpośredniego przełożenia na te wynagrodzenia.

Zakładana korekta górnego progu wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej nie wpłynie na wielkość środków przewidzianych w projekcie budżetu państwa na wynagrodzenia w Prokuraturii Generalnej w 2009 r.

Powiązanie wynagrodzeń radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej z poziomem wynagrodzeń zasadniczych i dodatków funkcyjnych sędziów sądów powszechnych, odpowiednio sądów okręgowych i sądów apelacyjnych, występuje w aktualnie obowiązującym art. 43 ust. 2 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Projektowana nowelizacja nie zmienia dotychczasowej, generalnej zasady ustawowej, a jedynie doprecyzowuje ją, wskazując wyłącznie, że „wynagrodzenie zasadnicze radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa nie może przekraczać 130 % wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej odpowiednio sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego, a najwyższy dodatek funkcyjny nie może przekraczać kwoty dodatku funkcyjnego przewidzianego dla prezesa odpowiedniego sądu”. Odniesienie do „najwyższej stawki awansowej” jest konieczne ze względu na wielość tych stawek, przewidzianą w art. 91 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.). Zakładane uściślenie przepisu ustawowego ma na celu jedynie usunięcie potencjalnych wątpliwości interpretacyjnych, jakie

mogą pojawić się przy wykładni systemowej wytycznej zamieszczonej w dotychczasowym art. 43 ust. 2 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Zmiana art. 55 ust. 1 ustawy ma charakter jedynie redakcyjny. Natomiast dodany art. 56a, a w konsekwencji – ust. 5 w art. 65, przewiduje możliwość udzielenia radcy przez Prezesa Prokuraturii Generalnej ostrzeżenia w przypadku przewinienia służbowego mniejszej wagi. Wprowadzenie powyższej regulacji – spotykanej w regulacjach prawnych odnoszących się do innych zawodów prawniczych – ma na celu umożliwienie Prezesowi Prokuraturii Generalnej dyscyplinowania radców, w sytuacjach gdy waga przewinienia służbowego nie pozwala na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 2 jest konieczny ze względu na zapewnienie właściwej reprezentacji Skarbu Państwa w toczących się już sprawach. Zgodnie z art. 2 ust. 1 – 3, sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie projektowanej nowelizacji będą prowadzone na zasadach dotychczasowych. Dodatkowo, dla uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, art. 2 ust. 4 rozstrzyga, że we wszystkich sprawach, w których Prokuratura Generalna wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie ustawy, będzie wykonywała to zastępstwo aż do zakończenia sprawy.

Zgodnie z art. 3 przepisy wykonawcze wydane na podstawie zawierających upoważnienie do ich wydania przepisów zmienianych projektowaną ustawą będą mogły pozostać w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

W art. 4 zakłada się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia, zgodnie ze standardem wskazanym w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana regulacja prawna oddziałuje bezpośrednio na Prokuratorię Generalną. Wpływa również na działalność sądów powszechnych, przed którymi rozszerzy się obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną, a także na działalność niemających osobowości prawnej jednostek organizacyjnych reprezentujących Skarb Państwa.

2. Konsultacje społeczne

- 2.1. Projekt ustawy został opublikowany na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).
- 2.2. Projekt ustawy został zaopiniowany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz Krajową Radę Sądownictwa. Organy te nie zgłosiły uwag do projektu ustawy.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych

- 3.1. Analiza zebranych danych dotyczących łącznej liczby spraw z udziałem Skarbu Państwa wszczętych przed sądami okręgowymi w 2007 r. pozwala założyć, że projektowana nowelizacja – wskutek rozszerzenia zakresu obowiązkowego zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną – spowoduje sukcesywny wzrost liczby spraw prowadzonych przez Prokuratorię Generalną o ok. 1.500 spraw. Ponieważ jednak wzrost liczby spraw, w których Prokuratoria Generalna będzie wykonywać zastępstwo procesowe Skarbu Państwa, będzie rozłożony w czasie, nie zakłada się konieczności wzrostu liczby radców Prokuratorii Generalnej wykonujących zastępstwo procesowe przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Realizacja dodatkowych zadań przy zachowaniu dotychczasowego poziomu zatrudnienia będzie możliwa dzięki dalszemu wzrostowi wydajności wykonywania zadań przez radców Prokuratorii Generalnej. Wynika to ze specjalizacji grup pracowników prowadzących poszczególne rodzaje spraw, co powoduje szybkie nabywanie doświadczenia zawodowego i pozwala poszczególnym radcom na prowadzenie większej liczby spraw bez obawy obniżenia

poziomu wykonywania zadań służbowych. Ponadto prowadzenie spraw przez Prokuratorię Generalną od ich wszczęcia nie tylko zapewni należyty poziom zastępstwa procesowego od sądu pierwszej instancji do Sądu Najwyższego włącznie, ale przede wszystkim zmniejszy pracochłonność poszczególnych spraw, eliminując wysiłek niezbędny do przygotowania stanowiska w sprawie przejętej dopiero na etapie postępowania przed Sądem Najwyższym – jak ma to miejsce w obecnym stanie prawnym. Niemniej jednak, wobec obciążenia Prokuratorii Generalnej zwiększonym zakresem zadań, należy liczyć się z koniecznością zwiększenia wynagrodzeń radców i starszych radców. Jak już jednak wskazano, bardzo dobre warunki zatrudnienia na rynku usług prawniczych sprawiają, że wzrost wynagrodzeń radców Prokuratorii Generalnej wydaje się nieunikniony. Będzie mogło to zresztą nastąpić jedynie w ramach środków na wynagrodzenia przewidzianych w budżecie Prokuratorii Generalnej na dany rok budżetowy.

- 3.2. Obecnie poza m.st. Warszawą Prokuratoria Generalna prowadzi ok. 600 spraw sądowych, w związku z czym w planie wydatków na 2008 r. została przewidziana kwota 140 tys. zł na krajowe podróże służbowe. Jak wynika z zebranych informacji na temat liczby spraw z udziałem Skarbu Państwa wszczętych przed sądami okręgowymi w 2007 r., projektowana regulacja prawna może spowodować wzrost liczby spraw w sądach pozawarszawskich o ok. 900, co będzie wymagać dodatkowo kwoty ok. 210 tys. zł rocznie na krajowe podróże służbowe.
- 3.3. Korekta górnego progu wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej nie spowoduje automatycznej podwyżki ich wynagrodzeń. Wysokość wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej nadal pozostanie w konstrukcji „widelkowej”, a o ich rzeczywistym wymiarze nadal będzie decydować Prezes Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w ramach środków przyznanych na wynagrodzenia w ustawie budżetowej. Wynagrodzenia zasadnicze radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej nie są objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń i związaną z nim waloryzacją, co powoduje, że ewentualne zmiany kwot bazowych i średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń nie będą miały bezpośredniego przełożenia na te wynagrodzenia. Korekta górnego progu wynagrodzeń zasadniczych radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej nie wpłynie na wielkość środków przewidzianych w projekcie budżetu państwa na wynagrodzenia w Prokuratorii Generalnej w 2009 r.

- 3.4. Projektowana nowelizacja nie zmienia dotychczasowej, generalnej zasady ustawowej, a jedynie doprecyzowuje ją, uściślając wyłącznie, że „wynagrodzenie zasadnicze radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej nie może przekraczać 130 % wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej odpowiednio sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego, a najwyższy dodatek funkcyjny nie może przekraczać kwoty dodatku funkcyjnego przewidzianego dla prezesa odpowiedniego sądu”. Odniesienie do „najwyższej stawki awansowej” jest konieczne ze względu na wielość tych stawek, przewidzianą w art. 91 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.). Nowelizacja stwarza wyłącznie możliwości potencjalnego zwiększenia wynagrodzeń tych radców, których tzw. wartość rynkowa jest najwyższa. Chodzi w szczególności o radców prowadzących sprawy największe i najbardziej skomplikowane – w tym toczące się w języku angielskim postępowania arbitrażowe oraz postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych. Projektowana nowelizacja zwiększa szanse zatrzymania w Prokuraturii Generalnej najlepszych i najbardziej doświadczonych radców, a jednocześnie pozwala na prowadzenie racjonalnej polityki wynagrodzeń wobec wszystkich pracowników.
- 3.5. Koszty zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa z tytułu zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuraturię Generalną, według szacunków z 2007 r., oscylują na poziomie około 500 tys. zł. Kwota ta, z uwagi na obowiązujące zasady ustalania kosztów zastępstwa procesowego, nie jest znacząca i jest każdorazowo uzależniona od liczby i rodzaju prawomocnie zakończonych spraw. Koszty te będą przysługiwać radcy lub starszemu radcy Prokuraturii Generalnej prowadzącemu sprawę tylko i wyłącznie wtedy, gdy rzeczywiście zostaną one ściągnięte od strony przeciwnej, co powoduje, że nie będą na ten cel potrzebne jakiegokolwiek środki z budżetu państwa.
4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy
Projektowana regulacja prawna nie wpłynie na rynek pracy.
5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość
Projektowana regulacja prawna pozostaje bez wpływu na przedsiębiorczość oraz konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Przyczyni się natomiast do

wzmocnienia ochrony interesów Skarbu Państwa w postępowaniach przed krajowymi i zagranicznymi organami orzekającymi.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja prawna pozostaje bez wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Projektowana regulacja a prawo Unii Europejskiej

Projektowana regulacja prawna nie jest objęta prawem Unii Europejskiej, a problematyka w niej ujęta jest pozostawiona swobodnemu uznaniu państw członkowskich. Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji, o której mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386, z późn. zm.).